

Imię i Nazwisko

..... godzina dzień zajęć.....

Liczba punktów za część I	...../ na 20 możliwych	Oceny według skali:	Celujący	98-100
Liczba punktów za część II	...../ na 30 możliwych		bardzo dobry	93-97
Liczba punktów za część III	...../ na 50 możliwych		dobry +	85-92
Razem	...../ na 100 możliwych		dobry	77-84
Ocena	.....		dostateczny +	69-76
			dostateczny	61-68
			mierny	50-60
			niedostateczny	0-49

CZĘŚĆ I

Zaznacz kółkiem **jedną właściwą odpowiedź** w punktach 1-3. Odpowiedz na pytania w punktach 4-10. UWAGA! Wszelkie poprawki anulują punkty za dane pytanie. Za każdą prawidłową odpowiedź w tej części uzyskuje się 2 punkty. UWAGA! Odpowiedź częściowa nie jest punktowana.

1. Co to są konstytucje o cytowaniu?

.....
 .....

2. Co oznacza zwrot: *prior tempore potior iure*?

.....

3. Spadkobierca w II w. n.e. ma *sui heredes*: syna, dwóch wnuków po zmarłym synu. Oblicz zachówek dla każdej osoby doń uprawnionej.

.....

4. Co oznacza zwrot *ignorantia iuris nocet, ignorantia facti non nocet*?

.....

5. Wyjaśnij pojęcie tytułu przy zasiedzeniu

.....
 .....

6. Wyjaśnij pojęcie abstrakcyjności czynności prawnej.

.....
 .....

7. Podaj cztery podziały czynności prawnych:

.....
 .....

8. Podaj trzy przykłady ustanowienia kuratora.

.....

9. Co to jest mandat?

.....
 .....

10. Co to jest *peculium*?

.....

CZEŚĆ II

W każdym z punktów od 11 do 20 **określ czy wypowiedź jest prawdziwa czy fałszywa wpisując odpowiednio TAK lub NIE** przy każdej odpowiedzi. W każdym pytaniu tej części można uzyskać 1 pkt za dwie odpowiedzi poprawne i 3 pkty jeśli wszystkie odpowiedzi są prawidłowe. UWAGA! Wszelkie poprawki anulują punkty za dane pytanie.

11. *Pactum de vendendo*

- ..... a) Stanowiło zawsze *naturalium negotii* umowy zastawu.
- ..... b) Dotyczyło tylko hipoteki.
- ..... c) Zawiera się zazwyczaj za pomocą stypulacji.

12. *Usuarius* może

- ..... d) zapisać swoje prawo w testamencie.
- ..... e) przenieść swoje prawo na inną osobę.
- ..... f) udostępnić innej osobie wykonywanie swego prawa.

13. Zdolność do czynności prawnych zależała od

- ..... g) wolności i płci.
- ..... h) stanu umysłowego i pozycji w rodzinie.
- ..... i) płci i pozycji w rodzinie.

14. Kobieta *sui iuris* w prawie klasycznym:

- ..... j) mogła zawsze udzielić pożyczki.
- ..... k) mogła zrobić to za zgodą tutora.
- ..... l) mogła pożyczać tylko niewielkie sumy.

15. Emancypacja:

- ..... m) to produkt jurysprudencji pontyfikalnej.
- ..... n) W prawie archaicznym jest równoznaczna z utratą ekspektatywy spadkowej.
- ..... o) Zrywa pokrewieństwo agnacyjne.

16. *Manumissio in ecclesia*

- ..... p) ma skutki tożsame z posadzeniem niewolnika do stołu wraz z przyjaciółmi.
- ..... q) ma skutki identyczne do *fideicommissum libertatis*.
- ..... r) Nadaje automatycznie obywatelstwo rzymskie.

17. Źródłami prywatnego prawa rzymskiego w okresie przedklasycznym były

- ..... s) *edicta*.
- ..... t) *senatus consulta*.
- ..... u) *responsa prudentium*.

18. Rozwód w prawie klasycznym zawierano to

- ..... v) czynność formalna.
- ..... w) Jest równoznaczny z wygaśnięciem *affectio maritalis*
- ..... x) Może być wywołany przez *pater familias* w stosunku do córki pod władzą.

19. *Interdictum de vi armata* chroni:

- ..... y) posiadacza wadliwego.
- ..... z) Prekarzystę wyzutego przez uzbrojonych niewolników przez właściciela rzeczy.
- ..... aa) Użytkownika gruntów publicznych.

20. *Furiosus*

- ..... bb) mógł pozostawać w ważnym związku małżeńskim, jeśli zawarł go w trakcie *lucidium intervallum*.
- ..... cc) mógł zawrzeć ważny związek małżeński w każdym momencie.
- ..... dd) mógł rozwiązać związek małżeński w każdym momencie.

CZĘŚĆ III

Rozwiąż kasus. **Maksymalna liczba punktów**, które można uzyskać **za prawidłową, wyczerpującą** odpowiedź zaznaczona jest w nawiasie po poleceniu.

21. Sempronius ustanowił podległego mu syna Gaiusa zwierzchnikiem gospody. Gaius zabił należącego do Titusa niewolnika, którego wartość wynosiła 10.000 sesterców. Udziel porady Titusowi, który chce dochodzić przed sądem swej straty. [5]

.....

.....

.....

.....

22. Żyjący w III w. p.n.e. Aulus ma 2 synów, Marcusa i Luciusa oraz córkę Publię. Aulus pragnie by dziedzicami byli synowie, przy czym Lucius powinien koniecznie otrzymać miecz należący do ojca. Córce przyspaść ma villa pod Rzymem, która jest w majątku ojca. Młoda żona *in manu* powinna zaś otrzymać użytkowanie rodzinnej posiadłości. Proszę napisać projekt testamentu [5]

.....

.....

.....

.....

.....

23. Proszę przedstawić stan faktyczny uzasadniający wniesienie *actio tributoria*. [5]

.....

.....

.....

.....

24. Publia tuż przed śmiercią w Idy marca 75 pne obiecała stypulacyjnie swemu mężowi Gajusowi konia jako prezent. Wkrótce potem Titus — spadkobierca Publii, dokonał mancytacji konia. Czy zwierzę stało się własnością Gaiusa? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

25. W 320 roku n.e. Titus zasiał zboże na gruncie Aulusa, a następnie je zebrał. Do kogo należy ziarno? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

26. Właściciel powierzył niewolnikowi *peculium* o wartości 1000 sestercji. Niewolnik zaciągnął 2000 pożyczki u Aulusa, z której 500 przeznaczył na remont domu pana, a resztę stracił prowadząc ryzykowne interesy. Czy Aulus może domagać się zwrotu sumy? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

.....

27. Aulusowi zbiegł niewolnik. Po 4 miesiącach znalazł go Titus i zabrał do domu, bardzo szybko też zorientował się kto jest właścicielem niewolnika, ale postanowił go ukryć i zatrzymać dla siebie. Po kolejnych 4 miesiącach sprzedał i wydał niewolnika Paulusowi. Po kolejnych 3 miesiącach Aulus spostrzegł swojego niewolnika u Paulusa. Co może zrobić? Czy wygra postępowanie interdyktalne? Uzasadnij odpowiedź. [5]

.....

.....

.....

.....

.....

28. Określ stopień pokrewieństwa, jaki łączyłyby Twoją rodzoną siostrę [3]

- a) z Twoim wnukiem.
- b) z Twoim pradziadkiem.
- c) z wnukiem Twego rodzonego brata.

29. Określ, jaki rodzaj *accidentalium negotii* zawarto w przykładzie. [3×2]

a) Proszę i powierzam Twej uczciwości, abyś wyzwolił Stichusa po mojej śmierci.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

b) W testamencie: Ustanawiam użytkowanie na rzecz Lucii, dopóki nie wyjdzie za mąż.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

c) Czy przyrzekasz darować mi dług, gdy mojemu synowi urodzi się córka? Przyrzekam.

☐ warunek	☐ termin	
☐ zawieszający	☐ rozwiązujący	
☐ potestatywny	☐ kazualny	☐ mieszany

30. W II w. n.e. Iulia zgodziła się wyjść za Marcusa, a po pół roku rozmyśliła się i uciekła do domu ojca. Ojciec zdenerwował się i kazał jej natychmiast wracać do męża, Iulia jednak uporczywie odmawia. Czy Marcus i Iulia nadal są małżeństwem? Uzasadnij odpowiedź. [6]

.....

.....

.....

.....

.....